

**Меморіальний випуск пам'яті
Петра Михайловича ТОМЧУКА
(02.01.1934–07.10.2024)**

МЕМОРІАЛЬНИЙ ВИПУСК УФЖ НА ПОШАНУ ПЕТРА ТОМЧУКА. ВІД ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Цей випуск журналу присвячено пам'яті Петра Михайловича Томчука (02.01.1934–07.10.2024) – видатного українського фізика-теоретика, доктора фізико-математичних наук, професора, члена-кореспондента НАН України, заслуженого діяча науки і техніки України, лауреата державних премій України в галузі науки і техніки, багаторічного члена редколегії УФЖ.

Петро Томчук – відомий теоретик у галузі фізики напівпровідників, теорії металів, рідинних кристалів, біологічних молекулярних структур, наносистем. Його роботи визнані науковою спільнотою як в Україні, так і за її межами. Це і теорія кінетичних і флуктуаційних процесів у нерівноважних електрон-фононних системах, і теорія гарячих електронів у металевих острівцевих плівках, і теорія протонної провідності в молекулярних ланцюжках з водневими зв'язками, де носієм заряду є протонний полярон, і теорія когерентної тунельної поляризації в таких ланцюжках, і теорія надмолекулярних структур у рідинних кристалах з макрокластерами тощо. Петро Томчук – автор і співавтор більше 300 наукових праць, серед них дві відомі монографії з теорії явищ перенесення і флуктуацій у твердих тілах.

Упродовж багатьох років П.М. Томчук обіймав посаду завідувача відділу теоретичної фізики в Інституті фізики НАН України, де зумів підібрати і виховати цілу плеяду талановитих і кваліфікованих фізиків. Під його керівництвом захищено 7 докторських і 19 кандидатських дисертацій. Петро Томчук був обраний почесним доктором Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича і Інституту теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України.

Петро Томчук знаний як людина твердих моральних принципів – доброзичливий і чуйний, щирий і завжди готовий прийти на допомогу, відданий науці, патріот. Саме таким його будуть пам'ятати колеги і учні.

Маємо за честь присвятити цей номер Українського фізичного журналу пам'яті Петра Михайловича. Тут зібрано роботи, які розкривають всю різноманітність його наукової спадщини і дають надію сподіватися, що теоретичні підходи і здобутки П.М. Томчука отримають подальший розвиток. Дякую всім, хто працював над створенням і наповненням цього випуску УФЖ.

Анатолій ЗАГОРОДНІЙ